

**HET EUROPEES KWALIFICATIEKADER VOOR
EEN LEVEN LANG LEREN**

HET EUROPEES KWALIFICATIEKADER VOOR EEN LEVEN LANG LEREN

DESCRIPTOREN VAN DE NIVEAUS IN HET EUROPEES KWALIFICATIEKADER (EKK)

Elk van de 8 niveaus wordt gedefinieerd door een set descriptoren die de leerresultaten aangeven die in alle kwalificatiesystemen relevant zijn voor kwalificaties op dat niveau.

		KENNIS	VAARDIGHEDEN	COMPETENTIE
		In de context van EKK wordt kennis als theoretische kennis en/of feitenkennis beschreven.	In de context van EKK worden vaardigheden als cognitief (betreffende logisch, intuïtief en creatief denken) en praktisch (betreffende handigheid en toepassing van methodes, materialen, hulpmiddelen en instrumenten) beschreven.	In de context van EKK wordt competentie in termen van verantwoordelijkheid en zelfstandigheid beschreven.
NIVEAU 1	De voor niveau 1 relevante leerresultaten	➤ Algemene basiskennis	➤ Vereiste basisvaardigheden om eenvoudige taken uit te voeren	➤ Werken of studeren onder rechtstreeks toezicht in een gestructureerde context
NIVEAU 2	De voor niveau 2 relevante leerresultaten	➤ Basiskennis van feiten van een werk- of studiegebied	➤ Vereiste cognitieve en praktische basisvaardigheden om relevante informatie te gebruiken om taken uit te voeren en routineproblemen met behulp van eenvoudige regels en hulpmiddelen op te lossen	➤ Werken of studeren onder toezicht met enige zelfstandigheid
NIVEAU 3	De voor niveau 3 relevante leerresultaten	➤ Kennis van feiten, beginselen, processen en algemene begrippen van een werk- of studiegebied	➤ Een waaier van vereiste cognitieve en praktische vaardigheden om taken uit te voeren en problemen op te lossen door de keuze en toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie	➤ Verantwoordelijkheid op zich nemen door de voltooiing van taken op werk- of studiegebied ➤ Bij de oplossing van problemen het eigen gedrag aanpassen aan de omstandigheden
NIVEAU 4	De voor niveau 4 relevante leerresultaten	➤ Feitenkennis en theoretische kennis in brede contexten van een werk- of studiegebied	➤ Een waaier van vereiste cognitieve en praktische vaardigheden om in een werk- of studiegebied specifieke problemen op te lossen	➤ Zichzelf managen binnen de richtsnoeren van werk- of studiecontexten die gewoonlijk voorspelbaar zijn, maar kunnen veranderen ➤ Toezicht uitoefenen op routinewerk van anderen en een zekere mate van verantwoordelijkheid op zich nemen voor de evaluatie en verbetering van werk of studieactiviteiten

NIVEAU 5*	De voor niveau 5 relevante leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ruime, gespecialiseerde feiten- en theoretische kennis binnen een werk- of studiegebied en bewustzijn van de grenzen van die kennis 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Een brede waaier van vereiste cognitieve en praktische vaardigheden om creatieve oplossingen voor abstracte problemen uit te werken 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Management en toezicht uitoefenen in contexten van werk- of studieactiviteiten waarin zich onvoorspelbare veranderingen voordoen ➤ Prestaties van zichzelf en anderen kritisch bekijken en verbeteren
NIVEAU 6**	De voor niveau 6 relevante leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gevorderde kennis van een werk- of studiegebied, die een kritisch inzicht in theorieën en beginselen impliceert 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gevorderde vaardigheden, waarbij blijf wordt gegeven van absoluut vakmanschap en innovatief vermogen om complexe en onvoorspelbare problemen in een gespecialiseerd werk- of studiegebied op te lossen 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Managen van complexe technische of beroepsactiviteiten of -projecten; de verantwoordelijkheid op zich nemen om in onvoorspelbare werk- of studiecontexten beslissingen te nemen ➤ De verantwoordelijkheid op zich nemen om de professionele ontwikkeling van personen en groepen te managen
NIVEAU 7***	De voor niveau 7 relevante leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bijzonder gespecialiseerde kennis, die ten dele zeer geavanceerd is op een werk- of studiegebied, als basis voor originele ideeën en/of onderzoek ➤ Kritisch bewustzijn van kennisproblemen op een vakgebied en op het raakvlak tussen verschillende vakgebieden 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gespecialiseerde vaardigheden in probleemoplossing, die op het gebied van onderzoek en/of innovatie vereist om nieuwe kennis en procedures te ontwikkelen en kennis uit verschillende vakgebieden te integreren 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Managen en transformeren van complexe en onvoorspelbare werk- of studiecontexten die nieuwe strategische benaderingen vereisen ➤ De verantwoordelijkheid op zich nemen om bij te dragen tot professionele kennis en manieren van werken en/of om strategische prestaties van teams kritisch te bekijken
NIVEAU 8****	De voor niveau 8 relevante leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De meest geavanceerde kennis op een werk- of studiegebied en op het raakvlak tussen verschillende vakgebieden 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ De meest geavanceerde en gespecialiseerde vaardigheden en technieken, met inbegrip van synthese- en evaluatievaardigheden/-technieken, vereist om kritische problemen in onderzoek en/of innovatie op te lossen en bestaande kennis of professionele manieren van werken uit te breiden en opnieuw te definiëren 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Blijf geven van een grote mate van autoriteit, innovatie, autonomie, wetenschappelijke en professionele integriteit en aanhoudende betrokkenheid bij de ontwikkeling van baanbrekende ideeën of processen voor werk- of studiecontexten, met inbegrip van onderzoek

Compatibiliteit met het kwalificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs

Het kwalificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs voorziet in cyclusdescriptor. Elke cyclusdescriptor geeft een algemene beschrijving van typische verwachtingen omtrent resultaten en vermogens aan het einde van die cyclus.

* De descriptor voor het hoger onderwijs korte cyclus (binnen of gekoppeld aan de eerste cyclus), door het "Joint Quality Initiative" ontwikkeld als onderdeel van het Bologna proces, stemt overeen met de leerresultaten voor EKK niveau 5.

** De descriptor voor de eerste cyclus in het kwa-

lificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs, zoals overeengekomen door de ministers bevoegd voor hoger onderwijs tijdens hun vergadering in Bergen in mei 2005 in het kader van het Bologna proces, stemt overeen met de leerresultaten voor EKK niveau 6.

*** De descriptor voor de tweede cyclus in het kwalificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs, zoals overeengekomen door de ministers bevoegd voor hoger onderwijs tijdens hun vergadering in Bergen in mei 2005 in het kader van het

Bologna proces, stemt overeen met de leerresultaten voor EKK niveau 7.

**** De descriptor voor de derde cyclus van het kwalificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs, zoals overeengekomen door de ministers bevoegd voor hoger onderwijs tijdens hun vergadering in Bergen in mei 2005 in het kader van het Bologna proces, stemt overeen met de leerresultaten voor EKK niveau 8.

HET EUROPEES KWALIFICATIEKADER VOOR EEN LEVEN LANG LEREN

Wat is het EKK en wat zijn de voordelen ervan?

Het EKK is een gemeenschappelijk Europees referentiesysteem dat de nationale kwalificatiesystemen en -kaders van de verschillende landen aan elkaar zal relateren. In de praktijk zal het werken als een convertor om kwalificaties inzichtelijker te maken. Dit zal lerenden en werkenden helpen die zich van het ene land naar het andere willen begeven, van baan willen veranderen of in hun eigen land van de ene onderwijsinstelling naar de andere willen overstappen.

Voor wie is het EKK bestemd?

De voornaamste gebruikers van het EKK zullen instanties zijn die verantwoordelijk zijn voor nationale en/of sectorale kwalificatiesystemen en -kaders. Zodra ze hun respectieve systemen aan het EKK hebben gerelateerd, zal het EKK individuele personen, werkgevers en onderwijs- en opleidingsverstrekkers helpen de afzonderlijke kwalificaties van de verschillende landen en onderwijs- en opleidingssystemen met elkaar te vergelijken.

Welke niveaus en soorten onderwijs bestrijkt het EKK?

Het EKK is een instrument voor de bevordering van een leven lang leren en omvat zowel algemeen vormend onderwijs, volwasseneneducatie, beroepsonderwijs en -opleidingen als hoger onderwijs. De acht niveaus bestrijken het gehele scala aan kwalificaties, beginnend bij die welke tijdens of aan het eind van de leerplicht worden verworven tot aan de kwalificaties die worden toegekend op het hoogste niveau van het academisch onderwijs, het beroepsonderwijs en de beroepsopleidingen. Elk niveau dient in principe via een veelheid van onderwijs- en loopbaantrajecten bereikbaar te zijn.

Waarom maakt het EKK gebruik van leerresultaten?

Het EKK bestaat uit acht referentieniveaus gebaseerd op leerresultaten. (gedefinieerd in termen van kennis, vaardigheden en competenties). Met het EKK verschuift de focus van input (de duur van een leerervaring, soort instelling) naar wat iemand met een bepaalde kwalificatie daadwerkelijk weet en kan. De nadruk op leerresultaten

- zorgt ervoor dat het aanbod aan onderwijs en opleidingen op het gebied van kennis, vaardigheden en competenties beter op de behoeften van de arbeidsmarkt kan worden afgestemd;
- vergemakkelijkt de validering van niet-formeel en informeel leren;
- vereenvoudigt de overdracht en het gebruik van kwalificaties tussen de verschillende landen en onderwijs- en opleidingssystemen.

Het erkent bovendien dat de onderwijs- en opleidingssystemen van Europa zo divers zijn dat het ondoenlijk is om deze op basis van input, zoals de studieduur, te vergelijken.

Reikt het EKK kwalificaties uit?

Nee, het EKK beschrijft kwalificatieniveaus in termen van leerresultaten. De uitreiking van kwalificaties blijft een taak van de nationale kwalificatie-instansies.

Wat moeten de landen doen? Wat zijn de deadlines voor de implementatie?

Deelname aan het EKK is vrijwillig, maar de landen wordt aanbevolen 2010 als streefdatum aan te houden voor het relateren van hun nationale kwalificatiesystemen aan het EKK door hun kwalificatieniveaus aan de niveaus van het EKK te koppelen en, waar toepasselijk, in overeenstemming met de nationale wetgeving en gebruiken nationale kwalificatiekaders te ontwikkelen. Het jaar 2012 is voor de landen de streefdatum voor het nemen van de nodige maatregelen opdat de afzonderlijke kwalificatiecertificaten een

verwijzing bevatten naar het bijpassende niveau van het EKK.

Wat is het verband met "Europass"?

Europass introduceerde een portfolio van documenten dat mensen kunnen gebruiken om hun kwalificaties en competenties te beschrijven. Europass vergelijkt echter geen *niveaus* van kwalificaties. In de toekomst moeten alle relevante Europass-documenten, in het bijzonder het Europass-diplomasupplement en het Europass-certificaatsupplement, een duidelijke verwijzing naar het bijpassende niveau van het EKK bevatten.

Wat is het verband met het Bolognaproces voor het hoger onderwijs?

Het EKK is volledig compatibel met het kwalificatiekader van de Europese ruimte voor hoger onderwijs, dat in de context van het Bolognaproces is ontwikkeld. Meer bepaald verwijzen de EKK-descriptoren op de niveaus 5 tot 8 naar de in het kader van het Bolognaproces overeengekomen descriptoren voor het hoger onderwijs. Wel is het zo dat de formulering van de EKK-descriptoren verschilt van die van de Bologna-descriptoren, die in het leven zijn geroepen met het doel te voorzien in behoeften van het hoger onderwijs. De reden hiervoor is dat het EKK als kader voor *een leven lang leren* ook stelsels voor beroepsonderwijs en -opleidingen en werkcontexten bestrijkt, met inbegrip van de hoogste niveaus.

Meer informatie vindt u op:
ec.europa.eu/eqf.

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture

Europees
kwalificatiekader

DG Onderwijs en Cultuur